

Dr. Schweitzer öröksége

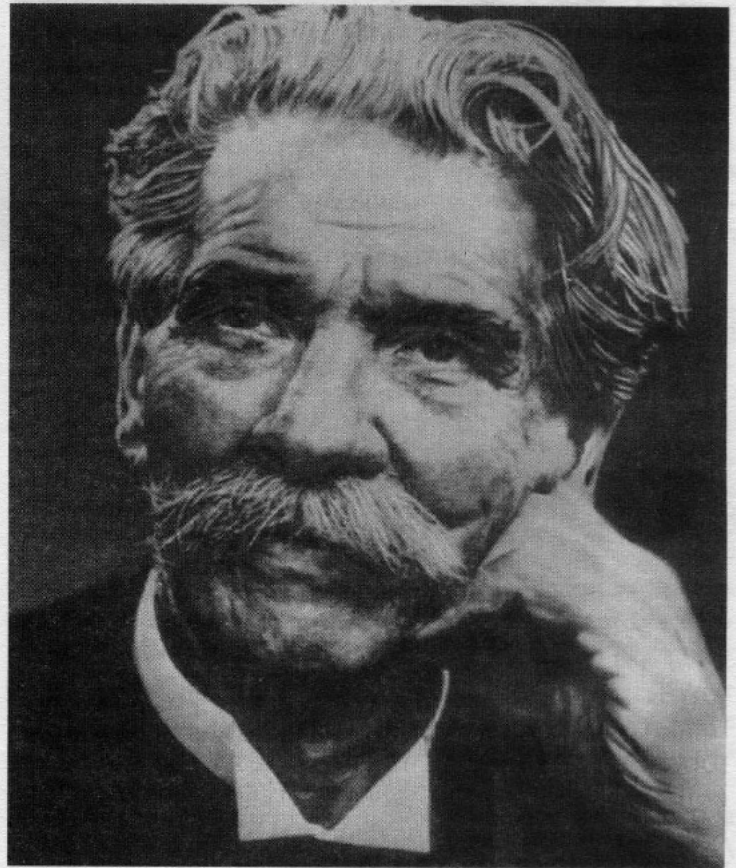
Wallingfordban, Connecticut államban (USA) enyhén kanyargó út mentén áll egy szerény, századfordulós, deszkaborítású fehér ház. Ez az *Albert Schweitzer Institute for the Humanities* (Albert Schweitzer Intézet az Emberiességért) otthona, ahol dr. Schweitzer öröksége tovább él.

A nyolc tagú gárda és az ügynek elkötelezett önkéntes csapata a Schweitzer Intézetben a *közép- és kelet-európai egészségvédelmet érintő kérdésekkel* foglalkozik, továbbá számos olyan kezdeményezést támogat, amelyeket névadójának, dr. Albert Schweitzernek a *zene, a filozófia, az emberi jogok és a világbéke ügye* iránt tanúsított, megkülönböztetett érdeklődése hagyott rá örökül; földünk egészségvédelmének fejlesztéséért, környezetünk megőrzéséért az Intézet munkatársainak erkölcsi felelősséget kell érezniük.

A Schweitzer Intézet a *Nyitott Társadalom Intézettel* (OSI) partnerként működik együtt; közös munkájuk 1992-ben kezdődött, amikor együttes erővel igyekeztek emberbaráti segítséget nyújtani Macedónia és Horvátország éhezőinek-nélkülözőinek.

Más irányú erőfeszítéseik eredményeként Albániában sikerült létrehozniok egy gyermeknevelési, -fejlesztési központot. Segítettek korszerűsíteni Moldáviában az orvos-egyetemi tananyagot. Klinikai konferenciasorozatot szerveztek Kelet-Európában, különös tekintettel az orvosi etika kérdéseire – hiszen „*az etika problémaköre nagyon mélyen érintette dr. Schweitzert*” – mondta dr. Julius Landwirth, az Intézet Egészségvédelem-fejlesztési Programjának igazgatója. Az említett program részeként orvosokat küldtek Nyizsnj Novgorodba (Oroszország), hogy azok a fogamzással és a fogamzásgátlással kapcsolatos egészségügyi kérdésekről vezessenek szemináriumokat. A Schweitzer Intézet filozófiájának alapja az, amit dr. Albert Schweitzer „*az élet tiszteleté*”-nek nevezett; olyan eszmerendszer ez, amely minden egyes emberi lény felelősségét hangsúlyozza bolygónk, a földi élet minden jelensége iránt, és az egyének erőfeszítéseinek összehangolt kiaknázását követeli meg.

Ez az erkölcsi törvény vált az Intézet alapítója és elnöke, Harold Robles életének vezérlő elvévé. Nyolc éves korában, amikor még Hollandiában élt, egyik tanára arról íratott vele dolgozatot, hogy szerinte miként

lenne beépíthető dr. Schweitzer filozófiája az egyes ember életébe. A dolgozat kedvéért a gyerekek sok mindent el kellett olvasnia, s annyira hatott rá mindaz, amit dr. Schweitzerről megtudott, hogy levelet írt neki; Albert Schweitzer akkoriban a nyugat-afrikai Gabon mezőgazdaságilag is fejletlen vidékén gyógyította a bennszülötteket. „*Bármit megtennék – írta neki a gyerekek –, hogy segítsék az álmát valóra váltani*” – és azzal a felajánlással folytatta, hogy dolgozni fog: süteményt süt, autót mos, fűvet nyír, csak hogy dr. Schweitzer afrikai munkáját támogathassa. Albert Schweitzer így válaszolt: „*Kedves európai barátom: Igen, segíthetsz a munkám előmozdításában, de először el kell végezned az iskolát.*”

Karvalits Ivett fordítása

A new-york-i

OPEN SOCIETY NEWS

1996 nyári számából

JEGYZET

„*Az etika – határtalan felelősség minden élő iránt*”. Dr. Albert Schweitzer hitvallását idéztük. Azt is mondta nemegyszer, hogy az egyetemes erkölcs alapelve: „*az élet tisztelete*”. Felső-Elzászban, Kaysersbergben született 1875-ben, a francia-német határvidéken. Még elemi iskolás korában megtanult orgonálni, amit később művészi színvonalra fejlesztett. A strassburgi/strasbourgi egyetemen egyidejűleg filozófiát, zeneelméletet és hittudományokat is tanult. Elérvén harmadik életévét, elhatározta, hogy életének hátralévő részében távoli őserdőkben gaboni bennszülötteket fog gyógyítani. Ehhez megszerezte az orvosi szakismereteket, s alapítványt hozott létre egy őserdei kórház felépítésére, fenntartására. 1913-ban kezdte el a kórház építését az Ogooué folyó partján, Lambarénében. Afrikai munkáját európai utazások szakították meg, egyebek között 1953. októberében a Nobel-békedíj átvételére Norvégiába utazott. 1965. szeptember 15-én este 11 órakor „nyugodtan, békésen és méltósággal” halt meg az őserdei kórházban. Dolgozószobája ablaka előtt temették el.